

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudkyň JUDr. Jarmily Ďáskové a JUDr. Radimy Gregorové, Ph.D., v právní věci žalobce **multigate a.s.**, se sídlem Olomouc, Riegrova 373/6, zastoupeného JUDr. Tomášem Vymazalem, advokátem se sídlem AK Olomouc, Wellnerova 1322/3C, proti žalovanému **Magistrátu města Brna, odboru rozpočtu a financování**, se sídlem Brno, Malinovského náměstí 3, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 6. 2011, č. j. MMB/0244162/2011,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Právní předchůdce žalobce se žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 27. 7. 2011 domáhal vydání rozsudku, kterým by bylo zrušeno pro nezákonnost rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru rozpočtu a financování (dále jen „žalovaný“), ze dne 23.

6. 2011, č. j. MMB/0244162/2011, a jemu předcházející rozhodnutí Úřadu městské části města Brna – Žabovřesky (dále jen „správce poplatku“) ze dne 18. 5. 2011, č. j. MCBZAB/05889/11/OF/ZEMN, a žalovaný byl zavázán k povinnosti zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení. Napadeným rozhodnutím žalovaného bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí správce poplatku, kterým nebylo v souladu s ustanovením § 155 daňového řádu vyhověno žádosti žalobce o vrácení přeplatku za místní poplatky.

[2] Usnesením zdejšího soudu ze dne 29. 1. 2013, č. j. 31Af 99/2011 – 88, bylo rozhodnuto o procesním nástupnictví na straně žalobce podle ustanovení § 107 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“).

II. Obsah žaloby

[3] Žalobu odůvodnil tím, že napadené rozhodnutí žalovaného je nezákonné, neboť žalovaný se dostatečně nezabýval tvrzenými odvolacími důvody a nesprávně interpretoval příslušné právní předpisy.

[4] Základní vadu rozhodnutí správce poplatku spatřuje žalobce v tom, že přestože správci poplatku byl uhrazen místní poplatek za „jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu“ (dále jen „JTHZ“), ačkoliv jej nelze vůbec stanovit a vybírat, částku zaplacenou na místním poplatku ani na žádost žalobce nevrátil a o žádosti rozhodl tak, že jí nelze vyhovět. Ve výroku rozhodnutí nejsou uvedeny právní přepisy, podle nichž bylo rozhodováno a rozhodnutí není řádně odůvodněno.

[5] Žalovaný měl na základě podaného odvolání rozhodnutí správce poplatku s ohledem na jeho vady zrušit nebo jej prohlásit za nicotné.

[6] Dále žalobce uvedl argumenty svědčící o neoprávněnosti vybírání předmětného poplatku. Především namítl, že místní poplatek za JTHZ podle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích (dále jen „zákon o místních poplatcích“) ve spojení se zákonem č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách (dále jen „zákon o loteriích“) nelze vůbec stanovit a vybírat. Termín jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu (dále jen „JTHZ“) je neurčitý, neboť není zákonem definován.

[7] Ministerstvo financí nemá pravomoc a působnost k vydávání povolení k provozování jiného technického herního zařízení či jinak označeného přístroje, neboť povoluje pouze provozování loterií nebo jiných podobných her. Zdůraznil, že rozhodnutí Ministerstva financí, kterým se povoluje provozování loterie nebo jiné podobné hry a schvaluje umístění a provozování zařízení v konkrétních provozovnách,

jsou v případě nového umístění zařízení pouze doplňována, když ani není doplňován výrok „povoluje“, ale výrok „schvaluje“.

[8] Obecně závazná vyhláška Statutárního města Brna č. 21/2010, o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu (dále jen „obecně závazná vyhláška Statutárního města Brna č. 21/2010“), na základě které bylo o místním poplatku rozhodnuto, nesplňuje požadavky určitosti a srozumitelnosti, upravuje některé záležitosti odlišně od zákona, proto mělo být Statutární město Brno vyzváno v souladu s ustanovením § 123 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (dále jen „zákon o obcích“) Ministerstvem vnitra k nápravě a nesjedná-li Statutární město Brno nápravu, mělo by Ministerstvo rozhodnout o pozastavení účinnosti uvedené obecně závazné vyhlášky a poté případně podat Ústavnímu soudu návrh na zrušení obecně závazné vyhlášky obce. V řízení před Ústavním soudem by měla být vyhláška jako odporující zákonu zrušena. Žalobce je přesvědčen, že obecně závazná vyhláška nemůže vyžadovat místní poplatek za jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu, neboť pro tento poplatek není další zákonný podklad.

[9] S odkazem na metodický návod Ministerstva financí ze dne 31. 1. 2011, č. j. 34/21919/2011 pro vyměřování správních poplatků z provozování loterií a jiných podobných her povolených podle § 50 odst. 3 zákona o loteriích vyslovil žalobce přesvědčení, že k tomuto návodu by mělo být přihlíženo i oblast vyměřování místních poplatků.

[10] Žalobce se rovněž domnívá, že novela zákona o místních poplatcích provedená zákonem č. 183/2010 Sb., kterým byl změněn zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, občanská sdružení působící v oblasti tělovýchovy a sportu a o souvisejících změnách a o změně zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky, ve znění zákona č. 10/2001 Sb., a zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 183/2010 Sb.“), kterou byl poplatek za jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu zaveden, nebyla přijata ústavně konformním způsobem a měla by být zrušena.

[11] Žalobou napadená rozhodnutí jsou v rozporu s čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod stanovící, že daně a poplatky lze ukládat jen na základě zákona. Dále v rozporu s čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod stanovící, že státní moc lze uplatňovat jen v případech a mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví, obdobně i s čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky.

[12] Svou argumentaci žalobce podpořil citacemi řady rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu.

III. Vyjádření žalovaného

[13] Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě zdůraznil, že rozhodnutí správce poplatku ani napadené rozhodnutí žalovaného nevykazují vady namítané žalobcem. S odkazem na obsah předkládaného správního spisu navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Žalobce podle názoru žalovaného ohýbá právní řád až za hranici únosnosti a hledá násilné alternativní výklady právních předpisů s úmyslem vyhnout se stanoveným povinnostem.

[14] Současně navrhl spojení věcí vedených u zdejšího soudu pod sp. zn. 31Af 81/2011, 31Af 99/2011 a 31Af 102/2011 ke společnému projednání a rozhodnutí, neboť jsou skutkově a právně identická.

IV. Posouzení věci krajským soudem

[15] Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního – dále jen „s. ř. s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).

[16] Soud přezkoumal napadené rozhodnutí, vázán rozsahem a důvody, které žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), sám přitom neshledal vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. V souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s. bylo o žalobě rozhodnuto bez nařízení jednání. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů:

[17] Soud v první řadě považuje za podstatné zdůraznit, že žalobou napadené rozhodnutí podrobil přezkumu v souladu s ustanovením § 75 odst. 1 s. ř. s., tj. vycházel ze skutkového a právního stavu existujícího v době rozhodování žalovaného. K takto zdůrazněnému hledisku soudního přezkumu ve správním soudnictví soud poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 7. 2008, č. j. 1 Afs 89/2008 – 76, dostupný na www.nssoud.cz, podle něhož: „... při přezkoumání rozhodnutí vychází soudy ve správním soudnictví ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§75 odst. 1 s. ř. s.). Principem soudního přezkoumání rozhodnutí správních orgánů je kasační kontrola správního rozhodnutí soudem, a proto je rozhodující objektivně existující skutkový stav v době vydání

napadeného rozhodnutí. Soud zkoumá, zda zjištěný skutkový stav, který tu byl v době vydání správního rozhodnutí, skýtá oporu výroku z hlediska požadavků zákona. Jeho úkolem je k žalobním námitkám zkoumat zákonnost postupu správních orgánů a to ke skutkovému i právnímu stavu v době vydání napadeného rozhodnutí. “

[18] Dále je třeba zdůraznit, že soud nevyhověl návrhu žalovaného na spojení věcí vedených u zdejšího soudu pod sp. zn. 31Af 81/2011, 31Af 99/2011 a 31Af 102/2011 ke společnému projednání a rozhodnutí, neboť předmětné věci se týkají jiných rozhodných období roku 2010 a 2011. Soud proto žalobcem zvolený procesní postup spočívající v podání samostatných žalob nemá důvod jakkoliv korigovat.

[19] V přezkoumávané věci je sporná toliko otázka, zda na osobním daňovém účtu žalobce ke dni podání jeho žádosti existoval vratitelný přeplatek. Je notoriou, že místní poplatky jsou zahrnovány do oblasti daní, které směřují do rozpočtu obce, tudíž při správě místních poplatků je postupováno podle základního procesního předpisu upravujícího správu daní a poplatků. Tímto základním procesním předpisem byl do 31. 12. 2010 zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“) a s účinností od 1. 1. 2011 zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“). Obecně lze konstatovat, že účinky úkonů učiněných do 31. 12. 2010 podle zákona o správě daní a poplatků zůstávají podle ustanovení § 264 odst. 2 daňového řádu zachovány, ovšem počínaje dnem 1. 1. 2011 je třeba řízení dokončit podle daňového řádu, jak vyplývá z ustanovení § 264 odst. 1 daňového řádu. Pohledem těchto předpisů je třeba posoudit jednotlivé žalobcovy úkony a zvolené postupy správce poplatku a žalovaného.

[20] Z obsahu správního spisu předloženého žalovaným vyplývá, že žalobce žádostí ze dne 21. 4. 2011, která byla do datové schránky správce poplatku doručena dne 27. 4. 2011 pod č. j. MCBZAB/04885/2011/OF, požádal o vrácení vratitelného přeplatku podle ustanovení § 155 odst. 2 daňového řádu, případně i úroku z vratitelného přeplatku podle ustanovení § 155 odst. 5 daňového řádu. Žádost odůvodnil tím, že dne 15. 4. 2011 uhradil na místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu částku ve výši 49.335,- Kč, a to za 12 kusů zařízení Multi lotto provozovaných nebo schválených k provozu v období od 1. 1. 2011 do 31. 3. 2011. Žalobce tak učinil, přestože podle jeho názoru nelze místní poplatek za JTHZ vůbec stanovit a vybírat. Vzhledem k tomu, že správce poplatku neevidoval na osobním daňovém účtu žalobce žádný vratitelný přeplatek, rozhodl o žádosti žalobce rozhodnutím ze dne 18. 5. 2011, č. j. MCBZAB/05889/11/OF/ZEMN, tak, že žádosti o vrácení přeplatku za místní poplatky se v souladu s ustanovením § 155 daňového řádu nevyhovuje. Na základě odvolání žalobce poté žalovaný rozhodl tak, že odvolání zamítá a napadené rozhodnutí potvrzuje.

[21] Soud v přezkoumávané věci vycházel z legální definice daňového přeplatku, obsažené v ustanovení § 154 odst. 1 daňového řádu, který definuje přeplatek pomocí terminologie osobního daňového účtu tak, že za přeplatek označuje částku, o kterou úhrn plateb a vratek na kreditní straně osobního daňového účtu převyšuje úhrn předpisů a odpisů na debetní straně každého jednotlivého v evidenci vedeného osobního daňového účtu daňového subjektu. Jinými slovy, jedná se o kladné saldo na osobním daňovém účtu. K tomu žalobce v žádosti o vrácení vratitelného přeplatku uvedl, že místní poplatek dne 15. 4. 2011 zaplatil, přestože podle jeho názoru nelze místní poplatek za JTHZ vůbec stanovit a vybírat.

[22] Podle názoru soudu je však možno – v souladu s konstantní judikaturou – daňový přeplatek vrátit pouze tehdy, jestliže vznikl a je-li vratitelný. V přezkoumávané věci správce poplatku v provedeném testu existence vratitelného přeplatku dospěl k negativnímu závěru, tudíž postupoval souladně se zákonem, pokud o žádosti žalobce vztahující se k období od 1. 1. 2011 do 31. 3. 2011 vydal negativní rozhodnutí. Předmět řízení byl správcem poplatku jasně a zřetelně specifikován, neboť řízení bylo vedeno o žádosti žalobce ze dne 21. 4. 2011, která byla do datové schránky správce poplatku doručena dne 27. 4. 2011 pod č. j. MCBZAB/04885/2011/OF. Z rozhodnutí je zřejmé, že správce poplatku rozhodoval o žádosti žalobce o vrácení vratitelného přeplatku podle ustanovení § 155 daňového řádu, přičemž tato právní specifikace je pro přezkoumávanou věc naprosto dostačující. Rozhodnutí správce poplatku je rovněž dostatečně odůvodněno, skutkový a právní rámec a vyslovený závěr rozhodnutí správce poplatku je logický a zcela srozumitelný.

[23] Rovněž navazující, potvrzující rozhodnutí žalovaného neshledává soud vadným, neboť žalovaný se dostatečně zabýval tvrzenými odvolacími důvody a správně interpretoval příslušné právní předpisy. K vyslovenému závěru lze připomenout usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 – 74, publikované ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 1566/2008, dostupné na www.nssoud.cz, v němž byl vysloven názor, že z rozhodnutí odvolacího správního orgánu musí vyplývat nejen to, jak tento správní orgán naložil s odvolacími důvody, ale musí z něj i dostatečně srozumitelně vyplývat skutkový a právní závěr, na jehož základě bylo přezkoumávané rozhodnutí vydáno. Odvolací správní orgán je tedy povinen ve svém rozhodnutí objasnit rozhodující skutkové okolnosti projednávané věci a vymezit právní rámec (právní normy), v jehož mezích byl skutkový stav posuzován, a teprve poté je povinen řádně se vypořádat s odvolacími námitkami. Při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného soud dospěl k závěru, že žalovaný řádně vyhodnotil skutkový stav projednávané věci zjištěný správcem poplatku, věc správně právně posoudil, a rovněž vyčerpávajícím způsobem vypořádal uplatněné odvolací námitky. Soud v uvedeném směru dovodil, že nemá, co by žalovanému konkrétně vytknul.

[24] Námitku žalobce o nicotnosti (tj. neexistenci) rozhodnutí správce poplatku a navazujícího rozhodnutí žalovaného považuje soud za absurdní. Právním pojmem nicotnosti se podrobně se zabýval např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, č. j. 1 Afs 9/2005 – 74, dostupný na www.nssoud.cz, se závěrem, že nicotným je správní akt, který trpí natolik intenzivními vadami, že jej vůbec za rozhodnutí ani považovat nelze. Tyto vady jsou natolik závažné, že způsobí faktickou neexistenci samotného správního aktu; za dané situace tu není tedy nic, co by mohlo zakládat jakákoliv práva či povinnosti subjektů. Z hledisek pro hodnocení nicotnosti vyplývá, že se musí jednat o vadu naprosto zásadní a zřejmou. Rozhodnutí je nicotné jen ve výjimečných případech výše uvedených, přičemž následky nicotnosti rozhodnutí nelze svévolně spojovat s instituty jinými (nezákonnost, neplatnost). Z judikatury Ústavního soudu lze v souvislosti s právním pojmem nicotnosti poukázat např. na usnesení Ústavního soudu ze dne 17. 5. 2000, sp. zn. IV. ÚS 108/2000, publikované ve Sb. ÚS sv. 18 č. 17, s. 423 nebo na nález Ústavního soudu ze dne 10. 10. 2002, sp. zn. III. ÚS 728/01 publikovaný ve Sb. ÚS sv. 28 č. 125, s. 79, obě dostupné na <http://nalus.usoud.cz>.

[25] Navazující argumenty žalobce o neoprávněnosti vybírání předmětného místního poplatku shledává soud nerelevantní ve vztahu k podstatě přezkoumávané věci – existence či neexistence vratitelného přeplatku – přesto přistoupil k jejich vypořádání.

[26] K tvrzení žalobce týkajícího se neurčitého právního pojmu – tzv. JTHT soud zdůrazňuje, že zákonem č. 183/2010 Sb., byla s účinností od 16. 6. 2010 provedena změna zákona o místních poplatcích v ustanovení § 1 a v ustanovení § 10a, a uvedená ustanovení zákona o místních poplatcích zněla takto:

[27] Podle ustanovení § 1 písm. g) zákona o místních poplatcích, obce mohou vybírat tyto místní poplatky (dále jen „poplatky“): poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu¹⁵). Přičemž obsah indexu 15) a poznámky pod čarou znamenal odkaz na zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách (dále jen „zákon o loteriích“).

[28] Podle ustanovení § 10a odst. 1 zákona o místních poplatcích, poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podléhá každý povolený hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí. Obec není povinna poskytnout osvobození od tohoto poplatku.

[29] Podle ustanovení § 10a odst. 2 zákona o místních poplatcích, poplatek za výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí platí jeho provozovatel.

[30] Podle ustanovení § 10a odst. 3 zákona o místních poplatcích, sazba poplatku za každý výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí na tři měsíce činí od 1000 Kč do 5000 Kč.

[31] Novela zákona o místních poplatcích provedená zákonem č. 183/2010 Sb., umožnila obcím, že s účinností od dne 16. 6. 2010 mohly vybírat místní poplatek „za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu“. Přes skutečnost, že zákon o loteriích pojem výslovně neuváděl ani nedefinoval, z příslušných ustanovení tohoto zákona (viz ustanovení § 1 odst. 1 zákona o loteriích – hru lze provádět pomocí mechanických, elektronickomechanických, elektronických nebo obdobných zařízení, či ustanovení § 2 písm. e) zákona o loteriích – sázkové hry provozované pomocí elektronicky nebo elektronickomechanicky řízených výherních hracích přístrojů nebo podobných zařízení) lze učinit závěr, že „technická zařízení pro provozování sázkových her pomocí terminálů“ jsou technickým herním zařízením, a to jak ve formě „centrální jednotka, místní kontrolní jednotka, tak ve formě koncového zařízení (interaktivní videoloterijní terminál – dále jen „VLT“)“. Vyslovený závěr podporuje dále i skutečnost, že pod pojem „povolené Ministerstvem financí“ je nutno rozumět nejen povolení pro centrální jednotku a alespoň pro jedno koncové zařízení, ale i následně vydávaná povolení pro další koncová zařízení, neboť pro každé z nich (v příslušném rozhodnutí je toto koncové zařízení nezaměnitelně individualizováno) vydává Ministerstvo financí konkrétní povolení.

[32] Standartně dostupné internetové stránky charakterizují VLT takto: „*V praxi se můžeme setkat se třemi základními druhy výherních automatů, tedy klasickými mechanickými VHP, dále pak s automaty digitálními (většinou s dotykovou LCD obrazovkou) a nakonec s VLT. Systém VLT terminálů pracuje na principu sázkové hry s fixně danou pravděpodobností výhry (tzv. Fixed odds betting), kterou lze na systému provozovat. Princip je založen na propojení libovolného počtu videoloterních terminálů po internetové síti s centrálním serverem. Spuštěním každé jednotlivé hry na videoloterním terminálu se spustí interaktivní komunikace mezi centrálním serverem, který odešle zpět terminálu číslo, vygenerované generátorem náhodných čísel. Terminál toto náhodné číslo převede na konkrétní výsledek dané hry. Případná výhra je připočtena ihned automaticky hráči do jeho kreditu na přístroji. Tyto přístroje jsou také nazývané VLT, Videoloterijní terminály nebo Video Lottery Terminal.*“ Srov. např. www.wikipedia.cz nebo www.vyherni-automaty.info.

[33] Předmět místního poplatku byl tedy vymezen v ustanovení § 10a odst. 1 věta první zákona o místních poplatcích slovy „každý povolený hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí“. Z jazykového a gramatického výkladu vyplývá, že předmětem místního poplatku podle tohoto ustanovení jsou: za a) povolené hrací přístroje (obecním úřadem, krajským úřadem

nebo Ministerstvem financí) a za b) jiná technická herní zařízení povolená Ministerstvem financí. Smysl a účel novely zákona o místních poplatcích provedený zákonem č. 183/2010 Sb., jednoznačně směřoval k zajištění finančních prostředků do rozpočtu obcí, a to především vytvořením možnosti zpoplatnit tzv. jiná technická herní zařízení povolená Ministerstvem financí. Prezentovaný úmysl zákonodárce zřetelně zohlednil, když návrh zákona schválil.

[34] Námitku žalobce spočívající v tvrzení, že Ministerstvo financí nemá pravomoc a působnost k vydávání povolení k provozování jiného technického herního zařízení či jinak označeného přístroje, považuje soud za zcela nepřipadnou. Zákonné zmocnění Ministerstva financí k povolovacímu režimu ohledně jiných technických herních zařízení vyplývalo z ustanovení § 50 odst. 3 zákona o loteriích, které v rozhodném období znělo takto:

[35] Podle ustanovení § 50 odst. 3 zákona o loteriích, ministerstvo může povolovat i loterie a jiné podobné hry, které nejsou v zákoně v části první až čtvrté upraveny, s tím, že v povolení budou všechny podmínky provozování podrobně stanoveny. Použije přitom přiměřeně ustanovení části první až čtvrté zákona.

[36] Z uvedeného je evidentní, že Ministerstvo financí bylo oprávněno rozhodovat ve věcech povolení k provozování loterií nebo jiných podobných her prostřednictvím centrálního loterijního systému s interaktivními videoloterijními terminály, což nepochybně žalobci bylo a je známo z jeho obvyklé podnikatelské činnosti vyplývající z předmětu podnikání zapsaného v obchodním rejstříku (viz zapsaný předmět podnikání žalobce: povolení provozování sázkové hry podle § 50 odst. 3 zák. č. 202/1999 Sb.). Na webových stránkách Ministerstva financí byly a jsou publikovány standardně dostupné formuláře, a to zejména k žádostem o povolení k provozování centrálního loterijního systému a k žádostem o doplnění povolení k provozování interaktivních videoloterijních terminálů, včetně seznamu povinných příloh, Standardu centrálního loterijního systému s interaktivními videoloterijními terminály ze dne 17. 12. 2008, č. j. 34/106819/2008 a Standardu technického zařízení Elektromechanické rulety ze dne 17. 12. 2008, č. j. 34/106823/2008.

[37] Vzhledem k tomu, že základním procesním předpisem, podle něhož Ministerstvo financí v těchto věcech postupuje, je zákon č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), je evidentní, že smyslem a účelem konkrétního správního řízení zahájeného žádostí žalobce z titulu provozovatele centrálního loterijního systému s interaktivními videoloterijními terminály, bylo získat meritorní rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 9 správního řádu, přičemž je lhostejno, zda se typově jednalo o rozhodnutí zakládající, měnící nebo rušící práva anebo povinnosti žalobce. Soud proto uzavírá, že zásadně nesouhlasí s tvrzením žalobce, že k rozhodnutí správce poplatku, a návazně k rozhodnutí žalovaného, neexistoval zákonný podklad.

[38] Dále pak k námitkám uplatněným žalobcem týkajících se neurčitosti a nesrozumitelnosti obecně závazné vyhlášky Statutárního města Brna č. 21/2010, soud zdůrazňuje, že soudy ve správním soudnictví zásadně nejsou oprávněny zasahovat do obecně závazných vyhlášek obcí ve smyslu jejich rušení pro rozpor se zákonem, neboť takový postup by byl nepřipustným zásahem do jejich ústavně zaručeného práva na územní samosprávu obcí.

[39] Rovněž argumentační odkaz žalobce na metodický návod Ministerstva financí ze dne 31. 1. 2011, č. j. 34/21919/2011, pro vyměřování správních poplatků z provozování loterií a jiných podobných her povolovaných podle ustanovení § 50 odst. 3 zákona o loteriích, považuje soud za absolutně nepřipadný, neboť předmětem soudního přezkumu není problematika správních poplatků z provozování loterií a jiných podobných her.

[40] Také námitka žalobce dovolávající se protiústavnosti části zákona č. 183/2010 Sb., jímž byl novelizován zákon o místních poplatcích, již byla závazně vyřešena Ústavním soudem a je zcela nedůvodná. Nálezem Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 6/12, dostupném na <http://nalus.usoud.cz>, bylo rozhodnuto takto: „*Návrh na konstatování protiústavnosti ustanovení § 1 písm. g) a § 10a zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění zákona č. 183/2010 Sb., před novelizací provedenou zákonem č. 458/2011 Sb., in eventum aby Ústavní soud deklaratorním výrokem konstatoval protiústavnost části třetí zákona č. 183/2010 Sb., se zamítá.*“ V bodě 60. odůvodnění tohoto nálezu pak Ústavní soud uvedl: „*60. Ve světle uvedených skutečností je nepochybné, že při projednávání návrhu zákona č. 183/2010 Sb. byly jak Poslaneckou sněmovnou, tak i Senátem dodržena ústavně stanovená pravidla zákonodárného procesu, konkrétně postup zákonodárného procesu upravený zákonem č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, ve znění pozdějších předpisů i čl. 1 odst. 1, čl. 2 odst. 3, čl. 41 a čl. 44 odst. 1 Ústavy včetně čl. 2 odst. 2 Listiny. V této souvislosti je třeba poukázat na ustanovení § 60 odst. 2 písm. e) zákona č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, který deklaruje, že návrhem podávaným k projednávání věci je i návrh pozměňovací. Vazba zákona o podpoře sportu a pozměňovacího návrhu, kterým se mění zákon o místních poplatcích, je pak dána ustanovením § 6 písm. d) zákona o podpoře sportu, které obcím ukládá úkol zabezpečit finanční podporu sportu ze svého rozpočtu. Proto nelze než odkázat na slova senátora Jaroslava Kubery, který seznámil Senát s pozměňovacím návrhem a mimo jiné uvedl, že: ...zákon je o podpoře sportu a velmi souvisí s loteriemi a se sázkami, protože část výtěžků je používána na podporu sportu". Zde je na místě rovněž zdůraznit, že pozměňovací návrhy týkající se změny zákona o místních poplatcích, byly v Senátu diskutovány, a to zejména z pohledu jejich souladu s ústavně předepsaným způsobem jejich přijímání.*“

[41] Ústavní soud dospěl k závěru, že novela zákona o místních poplatcích provedená zákonem č. 183/2010 Sb., již byl poplatek za jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu (zákon o loteriích) zaveden, nebyla přijata ústavně nekonformním způsobem. Na tomto místě pak soud zdůrazňuje, že ve smyslu čl. 89 odst. 2 Ústavy ČR je vykonatelný nález Ústavního soudu závazný pro všechny orgány a osoby. Obecné soudy jsou tedy při svém rozhodování vázány nejen zákonem, nýbrž také ústavním pořádkem. Právě v tomto kontextu vystupuje do popředí funkce Ústavního soudu, kterou je podle čl. 83 Ústavy ČR ochrana ústavnosti. Ústavní soud je tedy hlavní interpretátor ústavního pořádku a právě v tomto smyslu musí být jeho rozhodnutí závazná. Jestliže tedy Ústavní soud v některém svém rozhodnutí zformuluje ústavně konformní výklad právní normy, je nutno tento výklad respektovat i v obdobných kauzách, byť se jedná o procesně samostatná řízení. Opačný výklad by představoval logickou chybu, jelikož tato vázanost výkladem norem nadzákonné (ústavní) síly musí být pro soud při aplikaci jednoduchého práva určující. V podmínkách právního státu je proto nemyslitelné, aby obecný soud nerespektoval judikaturu Ústavního soudu, která poskytuje závazné interpretační vodítka při rozhodování ve skutkové a právně obdobných věcech. Srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2005, č. j. 2 Afs 180/2004 – 44, dostupný na www.nssoud.cz.

[42] Ani žalobní námitku spočívající v tvrzení, že na žalobce byla uvalena poplatková povinnost nad rámec zákona, čímž bylo zasaženo do jeho ústavních práv, soud důvodnou neshledal. S přihlédnutím k výše uvedené argumentaci je naprosto evidentní, že zpoplatnění JTHZ místním poplatkem nebylo protiústavní a proběhlo legitimním způsobem. Současně je notorietou, že loterie a jiné podobné hry se vyskytují převážně na okraji společensky akceptovaných aktivit. Svými skutečnými dopady mohou negativně ovlivnit individuální osudy jednotlivců, jejich blízkých a ve svém důsledku i širšího okolí. Ostatně ne nadarmo jsou v obecném jazyce tyto hry označovány jako hazardní. Zpoplatnění JTHZ v rozhodném období splňovalo jak funkci regulační, která limitovala počet JTHZ na území příslušné obce, tak funkci fiskální, která sloužila k zajištění příjmů příslušné obce. V přezkoumávaných souvislostech soud opakovaně uzavírá, že provozovatelům JTHZ v rozhodné době v žádném případě nesvědčilo legitimní očekávání, že hazard mohou provozovat bez daňového zatížení.

V. Shrnutí a náklady řízení

[43] Při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, soud nezjistil, že by došlo ze strany správních orgánů při testu existence vratitelného přeplatku k zásadně chybné aplikaci hmotného práva či k zásadně chybné aplikaci procesního práva. Naopak s žalobcem uplatněnou argumentací se soud z důvodů uvedených shora neztotožnil. Rozhodnutí žalovaného nelze označit ani za nezákonné ani za nicotné.

[44] Pro úplnost argumentace k namítané nezákonnosti napadeného rozhodnutí soud závěrem připomíná rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, č. j. 1 Afs 9/2005 – 74, dostupný na www.nssoud.cz, který vymezil institut nezákonnosti takto: „*Nezákonným je rozhodnutí, které je v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem, a přitom ještě nejde o tak intenzivní rozpor, aby bylo možno usuzovat, že rozhodnutí neexistuje, tj. že je nicotné. Nezákonnost může být vyvolána buď chybnou aplikací hmotného práva (pak půjde o nezákonnost v tom smyslu, jak o ní hovoří § 76 odst. 1 soudního řádu správního), nebo práva procesního. Procedurální pochybení mohou mít charakter nepřezkoumatelnosti rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního nebo vad řízení předcházejícího vydání napadeného rozhodnutí (§ 76 odst. 1 písm. b) a c) soudního řádu správního); tyto vady řízení jsou však v rámci soudního řízení relevantní pouze pokud, pokud jde o tzv. vady podstatné, tj. pokud porušení procesního práva mohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.*“ Soud uzavírá, že rozhodnutí žalovaného nenaplní definici znaky nezákonného rozhodnutí.

[45] Za tohoto stavu věci soudu nezbylo, než žalobu v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítnout.

[46] Výrok o náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi účastníky je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníku, který ve věci úspěch neměl. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, proto právo na náhradu nákladů řízení nemá, úspěšnému žalovanému pak žádné náklady nad rámec jeho jinak běžné administrativní činnosti nevznikly. Proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Krajský soud v Brně dne 10. dubna 2013

JUDr. Jaroslava Skoumalová, v. r.
předsedkyně senátu